

irányú dombnyúlvány, mely D felé egyenletesen lejt. Feltételezhető, hogy kedvezőbb megfigyelési körülmények között nagyobb számban kerülnének elő felszíni leletek, és lehetőség nyílna a lelőhely pontosabb körülhatárolására.

TAKÁCS KÁROLY

65. Bősárkány, Töltés előtt
(KÖH 73837)

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, Á

2010. április 3-án terepbejárást végeztünk a település ÉNy-i külterületén, a tehenészeti teleptől É-ra eső szántóföldeken. Mivel a terület részben már fedett volt, ezért a bejárást tulajdonképpen a 028/4 hrsz.-ú ingatlanon tudtuk csak eredményesen elvégezni.

A bejárható szántóföld teljes területén jelentős mennyiségű középkori kerámiatöredéket, köztük több bográcspere-töredéket is gyűjtöttünk. Különösen intenzív előfordulást tapasztaltunk a Ny-i, DNy-i részen. Az ÉNy-i sarokban viszont szórványos kovapattintékokat, ill. bizonytalan őskori kerámiatöredékeket találtunk. Az újonnan azonosított lelőhelyen egy nagyobb kiterjedésűnek látszó késő Árpád-kori faluhely, valamint szórványos őskori település felszíni telepnyomait valószínűsítjük. A lelőhely kiterjedése egyelőre nem határozható meg, ehhez további terepbejárások szükségesek.

POLGÁR PÉTER

66. Budaörs, Belterület
(MRT 7. k. 5/11 lh., KÖH 10091)

(Pest megye) Kö

Budaörs Város Önkormányzata a Szabadság út – Nefelejcs utca – Kossuth Lajos utca és Kisfaludy utca által határolt terület szabályozási tervét módosította. A tervmódosításhoz készített örökségvédelmi hatásvizsgálat során felmerült a jelenleg beépített terület régészeti lelőhellyel való érintettségének lehetősége. Az erre irányuló adatgyűjtés során megállapítottam, hogy a tervezési területen régészeti lelőhely jelenleg nem ismert, de közvetlen szomszédságában régészeti lelőhely (Budaörs, Belterület: középkori falu és templom) található. Az írásos források és az eddigi kutatások arra utalnak, hogy a középkori Örs falu régészeti maradványai a mai Budaörs településközpontja alatt keresendők, ezért a régészeti leletek előkerülésével a tervezési területen is számolni lehet.

TANKÓ KÁROLY

67. Budapest, I. Budai várfal
(KÖH 52319)

Kö, Tő

Az Ellyps sétány a budai vár K-i várfala mellett, a Vízikaputól D-re helyezkedik el. A várfal az egykori Karmelita

kolostor mögött egy szakaszon bástyaszerűen ugrik ki a Duna irányába. Ennek állékonysága a közelmúltban kritikus állapotba került. Az életveszély-elhárítási munkák során nagy mennyiségű földet szállítottak el a „bástyából”, így közel 4 m mélységben láthatóvá vált a várfal belső oldala. A földkiemelés Ny-i határát egy belső, szintén É-D irányú, vélhetően középkori eredetű fal határozta meg.

A terület régészetileg védett, maga a „bástya” már a 17. századi felméréseken, térképeken is megjelenik. Ismert, hogy ennek a helyszínnek a közelébe, ill. erre a területre is kihúzódva lokalizálhatjuk a budai pasák 17. századi palotáját. Ez utóbbihoz kötődően az 1960-as években végzett ásatásokat Gerő Győző, aki ekkor jelentős épületmaradványokat tárt fel, mind a török korból, mind a középkorból. Többek között leburkolt belső és külső tereket, boltozatindításig álló pinceszinti termeket. Magán a „bástya” területén egy út feltárása céljából végzett igen korlátozott ásatásokat. Mindezek alapján a terület régészetileg is kiemelt fontosságú.

A földkitermelés során az életveszély elhárításának érdekében a régészeti érdekekre gyakorlatilag nem lehetett tekintettel lenni. A felszínre kerülő rétegeket és falszakaszokat csupán megfigyelni és fotón dokumentálni tudtuk. A földkiemelés a terület K-i felén kb. a régészeti rétegek tetején állt meg, a Ny-i felében a régészeti rétegeket is nagy mennyiségben elbontották. A földelhordás után kialakított statikai szondákban (3 K-Ny irányú szonda a terület D-i, É-i és középső részén) is egyértelműen meggyőződhattünk arról, hogy a kialakított szint alatt közvetlenül régészeti rétegek találhatóak. Azaz: ettől a szinttől kezdve (mivel a közvetlen életveszély elmúlt) bármilyen földmunka csak régészeti módszerekkel végezhető.

A bástya falában több korszak különíthető el. Az alsó része török kori vagy azt megelőző korszakokban épült. Erre a 18–19. században készült egy jelentős, kb. 3 m-es felfalazás és köpenyezés.

A felszínre került Ny-i fal (melynek részleteit, főként Ny-i oldalát Gerő Győző is feltárta) szintén több periódusú. A középső szakasza középkorinak, egyéb részletei török korinak vélhetők.

A gépi földmunkák során az utóbbi fal K-i oldalához nagy mennyiségű török kori omladék húzódott, melynek aló égési rétege több helyen felszínre került.

Az É-i és középső szondák alapján a területet ez az égett omladék fedi mintegy 1–1,5 m vastagságban, majd alatta K felé erősen lejtő rétegekkel számolhatunk. A szondákban a K-i fal mentén kb. a jelenlegi, visszabontott szinttől 6 m-es mélységben is régészeti réteget láttunk, de ezek mélysége elérheti a 7–8 m-t is. A termett talaj Ny felé erősen emelkedett, a jelenlegi szinttől kb. 1,5 m-es mélységben lehetett a középső és É-i szondákban érzékelni.

A terület D-i részén további falakra számítunk.

PAPP ADRIENN